

pravděpodobně z takového trestného činu pocházejí, nebo kterými měl býti (byl) takový trestný čin vykonán. Zákon neomezuje výkon tohoto práva na obvod, pro který je hlídač ustanoven, a je mu je přiznati též obzvláště v bezprostředním okolí služebního obvodu, an podle ustanovení § 3 čís. 2 téhož zákona je hlídač (hajný) oprávněn k mnohem intenzivnějšímu zákroku, k zatčení neznámého škůdce, přistihne-li podezřelou osobu na cizím pozemku nebo na blízku věcí jeho dohledu svěřených (srov. rozh. čís. 4688, 4264, 4348, 2458 a j. sb. n. s.). Že hajný M. měl proti obžalovanému takové podezření, vyplývá z rozsudkových zjištění, že před 4. srpnem 1933 bylo v lese jeho dozoru svěřeném odcizeno loupané dříví, a že prohlížel vozy odvázející dříví z lesa — mezi nimi také vůz obžalovaného — právě za tím účelem, aby zjistil, neodváželi-li dříví kradené.

Z cit. zák. ustanovení ve spojení se zjištěným stavem věci tudíž vyplývá, že hajný M. vykonával svou službu, když obžalovaného pozastavil — byť i se tak stalo na veřejné cestě a přes to, že nepřistihl obžalovaného při činu samém — a že osvobozující rozsudek se zakládá na právně mylném výkladu zákona. Objektivní složka skutkových podstat trestných činů obžalovanému za vinu dávaných je v napadeném rozsudku náležitě a úplně zjištěna. Zjištění to není zmateční stížností napadeno.

Po subjektivní stránce zločinu podle § 81 tr. zák. se obžalovaný během celého řízení ani nehájil tím, že hajného Františka M-a neznal; že obžalovaný věděl, že měl při výstupu co činiti s hajným, vyplývá jasně z jeho výroku soudem zjištěného, jímž odpověděl na dotaz hajného po původu dříví, totiž z jeho slov: »Vyliž mi p . . . a státní lesní úřad také«. Úmysl obžalovaného zmařiti služební výkon hajného plyne jasně z celé povahy a způsobu provedení trestného činu. Je tedy skutková podstata zločinu podle § 81 tr. zák. jak po stránce objektivní, tak po stránce subjektivní naplněna a neprávem proto zprostil nalézací soud obžalovaného z obžaloby pro tento zločin.

Z toho, co právě uvedeno, plyne však dále, že obžalovaný byl též neprávem zproštěn z obžaloby pro přestupek podle § 312 tr. zák., neboť o urážlivosti výroku nelze pochybovati a, ježto se výrok ten stal při výkonu služby, je i skutková podstata onoho přestupku, jak po stránce subjektivní, tak po stránce objektivní, naplněna a bylo proto lze uznati právem ihned ve věci samé a uznati obžalovaného vinným podle obžaloby.

Čís. 5095.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 212 tr. zák. se předpokládá, že pachatel seznal, že jiná osoba páše zločin, dále, že si pachatel uvědomuje povinnost použitím vhodného zabraňovacího prostředku vykonání zločinu překaziti a, ač má snadnou možnost zakročiti k zabránění cizímu zločinu, u vědomí své povinnosti a možnosti záměrně opomene učiniti vhodné opatření k zabránění zločinu.

(Rozh. ze dne 3. října 1934, Zm II 76/34.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení z podnětu zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 7. prosince 1933, pokud jím bylo podle § 6 odst. 1 věty druhé zák. čís. 48/31 Sb. z. a n. a § 265 tr. ř. upuštěno od uložení trestu obžalovanému Antonínu Š-ovi, jenž byl tímto rozsudkem uznán vinným proviněním nadržování zločinu podle § 3 zákona čís. 48/31 Sb. z. a n. a § 212 tr. zák., použiv práva podle § 290 tr. ř., takto právem:

Napadený rozsudek se z důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9a) tr. ř. zrušuje ve výroku o vině a obžalovaný Antonín Š. zprošťuje se podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby, že v létě 1930 na lukách v katastru obce L. ze zlomyslnosti opominul překaziti zločin násilného smilstva podle § 127 tr. zák., spáchaný Vojtěchem G-ou na Boženě B-ové a zločin zprznění podle § 128 tr. zák., spáchaný Vojtěchem G-ou na Boženě B., ač by je byl snadno mohl překaziti, aniž vydal v nebezpečí sebe, své příslušníky nebo ty, již jsou pod jeho zákonnou ochranou, čímž prý spáchal proviněním nadržování zločinu podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 212 tr. zák.

Zmateční stížnost a odvolání státního zastupitelství odkazují se na toto rozhodnutí.

D ů v o d y:

Zrušovací soud, přezkoumávaje napadený rozsudek z podnětu zmateční stížnosti státního zastupitelství do výroku rozsudku, jímž bylo podle § 6 odst. 1 věty druhé zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. upuštěno od uložení trestu obžalovanému, který byl napadeným rozsudkem uznán vinným proviněním nadržování zločinu podle § 3 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 212 tr. zák., shledal, že bylo trestního zákona nesprávně použito v neprospěch obžalovaného, pokud byl uznán vinným oním proviněním.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 212 tr. zák. se předpokládá, že pachatel seznal, že jiná osoba páše zločin, dále —, ježto opominutí překaziti zločin musí vyplývati ze zlomyslnosti —, že si pachatel uvědomuje povinnost použitím vhodného zabraňovacího prostředku vykonání zločinu překaziti, a ač má snadnou možnost zakročiti k zábránění cizímu zločinu, u vědomí své povinnosti a možnosti záměrně opomene učiniti vhodné opatření k zábránění zločinu.

Napadený rozsudek, posuzuje při úvaze o trestu čin obžalovaného, jemuž bylo v době činu teprve přes 16 let, správně vychází z názoru, že vědomí povinnosti pozitivně zakročiti k překažení cizího zločinu vyžaduje již určitou zralost duševní; uvádí dále, že nemohl ji předpokládati pro tehdejší jeho věk u obžalovaného, který ještě v době vynesení rozsudku činil dojem člověka duševně zaostalého. I když tedy soud uvádí, že obžalovaný poznal v počínání G-ově zločin, poněvadž sám udal, že nechtěl nic míti s dětmi, vyloučil sám onou úvahou vědomí povinnosti obžalovaného, že má G-ův zločin překaziti; toto vědomí je odlišná stránka duševního usuzování obžalovaného, než to, že sám nechtěl nic míti s dětmi, a nesvědčí tento jediný důvod, uvedený nalézacím soudem pro subjektivní vinu obžalovaného, tomu, že si obžalovaný uvědomil ve

svém věku povinnost čin G-ův překaziti podle dané možnosti, i když v něm snad zločin seznal. Když nalézací soud uvedl, že obžalovaný nechtěl s trestným počínáním G-ovým míti nic společného a že mohl pouhé pasivní chování pokládati za dostatečné, vyloučil v pravdě a správně náležitosti zločinu podle § 212 tr. zák. po stránce subjektivní, neboť právě zjišťuje, že si obžalovaný pro nedostatek duševní zralosti neuvědomoval, že má povinnost i možnost vhodným zakročením překaziti zločin svého staršího kamaráda G-y.

Skutkový stav, bezvadně zjištěný prvním soudem, nenaplnjuje tudíž skutkovou podstatu § 212 tr. zák., ježto nelze usouditi, že obžalovaný z e z l o m y s l n o s t i opomenul překaziti zločin G-ův; bylo proto trestního zákona nesprávně použito v neprospěch obžalovaného, uznal-li první soud obžalovaného viným proviněním podle § 3 zák. čis. 48/1931 Sb. z. a n. a § 212 tr. zák.

Byl proto napadený rozsudek ve smyslu § 290 tr. ř. zrušen jako zmatečný z důvodu zmatečnosti podle § 281 čis. 9a) tr. ř., a bylo, ježto zjištění napadeného rozsudku stačila k tomu, by zrušovací soud sám ihned rozhodl ve věci samé, rozhodnuto, jak se stalo.

Zmateční stížnost a odvolání státního zastupitelství odkazují se na toto rozhodnutí.

Čís. 5096.

Nemajetný a úveru neschopný obžalovaný padelal dlhopis (§ 403, čis. 4 tr. p.) a na jeho základe, predstierajúc, že mu z neho prislúcha pohľadávka, vypožičal si podvodne peniaze (§ 50 tr. nov.); ide tu o súbeh trestných zákonov v smysle § 95 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 6. októbra 1934, Zm IV 82/34.)

Najvyšší súd preskúmal trestnú vec proti M. M-ovej, rod. S-ovej, obžalovanej zo zločinu padelania súkromej listiny atď., a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovanej vyniesol tento r o z s u d o k: Zmätočná sťažnosť sa čiastočne zamietá a čiastočne odmieta. Z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385, čis. 1 b) tr. p. z úradnej moci zrušuje sa rozsudok oboch súdov nižších stolíc, nakoľko kvalifikovaly čin obžalovanej aj za prečin podvodu podľa § 50 tr. nov. a § 380 tr. zák., a túto kvalifikáciu pomíja.

Z d ô v o d o v:

Pri preskúmaní veci zbadal najvyšší súd toto: Súdny nižších stolíc zistily, že na jar 1930 v U. v kancelárii Dr. J. G., advokáta v U., dala obžalovaná zhotoviť nepravý dlhopis, podľa ktorého A. H-ová jej dlhuje 21.000 Kč. Tento dlhopis neznámou spolupáchateľkou dala opatriť nepravým podpisom A. H-ovej. Potom predložila dlhopis Dr. F. A., advokátovi v U., aby tým dokázala existenciu záväzku A. H-ovej vo výške 21.000 Kč a opatrla si bezprávnym majetkovým úžitok. Tvrdila, že Dr. A. môže si 500 Kč zadržal z čiastky 21.000 Kč, jej domnele patriacej, uviedla Dr. F. A. záludne v omyl a spôsobila mu tým, že jej 500 požičal,